

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. Hexapla inchoat,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A Et tum ad Firmilianum Caesarea Cappadociae Episcopum, summa sibi necessitudine devinctum, tota cum Firmiliano invitante eum Cappadocia, fugisse certis rationibus ad credendum ducti sumus. Cum enim probaverimus supra in Quinta Persecutionis tempora fugam hanc cadere neutiquam posse, superest ut ad Sextam quae fuit Maximini, vel ad Decianam referatur. Atqui Decius biennium non explevit in Imperio, diuque etiam, dum rerum potitus est, in vinculis fuit Origenes; cum toto biennio illic apud Iulianam latuerit, ut scriptum est à Palladio. Omnino igitur in Maximini Persecutionem incidit Caesariensis iste secessus. Firmilianum quoque cum rebus ipse suis consulere (ad Ecclesiam quippe Praesides potissimum pertinebat periculum) alicubi latuisse, & cum Origene fortasse, credibile est, postquam securum ei apud Iulianam perugium assignavit. Hae

B abundans opibus, easque in Ecclesia commoda profundere solita, summa liberalitate hominem de Republica Christiana optime meritum complexa est; nec hospitio excepit solum, sed Bibliotheca etiam, quam instructissimam à Symmacho hereditario jure obtinebat.

III. Illic insigne Hexaplorum opus tum inchoasse Origenem existimo, maximam naturam librorum supellestem, & Interpretationum praesertim Scripturae, quas in suos usus collegisse Symmachum verisimile est, cum ipse suam adornaret. Iam primam quidem eorum descriptionem animo praeformasse, cum versaretur Alexandria, nonnullasque ad id Scripturae interpretationes collegisse & contulisse significare videtur Eusebius; quas & magnis ipsum sumptibus redemisse ait Hieronymus; Caesarea vero Cappadociae serio manum operi admovisse puto, Tyri penitus absoluisse. Ex quo intelligitur Epiphanius ratio, Tyri ea elaborata fuisse testificantis, hoc est partim Tyri, partim in iis locis, in quibus moram fecit Origenes viginti octo annorum decursu, quos Tyri actus Epiphanius falso arbitratur. Hae à nobis tractabuntur inferius. Commode vero ad eam lucubrationem referri potest quod de se dicit Origenes apud Suidam, solum esse sibi, *ἐν ἡγεσίδει* *αὐτῶν οὐδὲν ἔργον, καὶ ἀνεύρου τὴν ἀπόγραφα*. facile enim persuadeor successivis horis varia ipsam exemplaria simul contendisse, qui labor ad condenda Hexapla erat veluti *ὄργανον*.

IV. Ambrosius interim jam supra nobis commemoratus, & Caesariensis Ecclesiae Presbyter Protocterus, flagrantem hac Persecutione comprehensi & in custodiam acti sunt. Quamvis autem ipsi per se Christi causam propugnarent viriliter, non mediocriter tamen utrumque confirmavit Origenes, misso autem libello, quo ad martyrium eos est adhortatus. Librum hunc igitur in Caesariensi latibulo scriptum fuisse merito videmur coniecere: quo vero destinatus fuerit, seu quibus in locis tori fuerint Ambrosius & Protocterus, id conjectura assequi facile non est. Sic eos alloquitur Origenes in eo, de quo quaerimus, libello: *τὸ ἄλλο ἰδίον ἔργον, ἐστὶν ὅτι ἀποπέμψεν ἰδιωτικῶς ἐν ἑσθίῳ, καὶ ἐν τῷ ἀποπέμψεν αὐτοῦ ἐν τῷ γερμανίᾳ*. Dicit quidem Paulus: *Si (secundum hominem) ad hostias pugnavi Ephesi: Nos autem: Si (secundum hominem) interfectus sum in Germania*. Loqui Origenem ex Ambrosij, & Protocteti persona manifestum est: nullum ipse siquidem hoc tempore discrimen adiit. Quid sit autem Germania illa, magna dijudicatio est. Addubitat Ortelius

E annon Germania sit Germanopolis, quam in Paphlagonum mediterraneis collocat Ptolemaeus; Germanopolim autem eandem esse suspicatur ac Germanicopolim Plinij, in Bithynia ad mare sitam. Falli illum tam scio, quam scio me vivere. Catena vetus Graeca in Evangelia laudat Severum Antiochenum in Opere ad Thomam Germaniam Episcopum. Hinc aliquis conjecerit eam esse Germanicam quae Euphratesis urbs est Archiepiscopalis, Antiochena subdita Ecclesiae. At Germania metropolis est, Constantinopolitana Ecclesiae subiecta, ordine 68. juxta Dispositionem Leonis Philosophi quae Iuris Graecoromani collectioni Leucaniana inserta est, & ad calcem libri De officijs Constantinopoleos Georgij Codini est adtexta. In altera vero Palaeologi Dispositione, qua priorem hanc excipit in eodem Codini libro, sic habetur: *ὁ γερμανίος καὶ ἐστὶν ἡ ἐν τῷ ἑσθίῳ*

F Hinc apparet legendum *γερμανίος*, atque idem esse Germia ac Germaniam. Germia autem in Galatia secunda seu Salutari constituunt Notitiae veteres, & inter Archiepiscopatus *ἐν ἑσθίῳ* referunt. Sed his repugnat eadem Leonis Dispositio; nam postquam Metropoles, & in ijs Germaniam recensuit, subjungit Archiepiscopatus, & inter eos Germias secundum locum assignat. Quid igitur statuam, non habeo: suum unicuique relinquo iudicium, satius ducens silere in re incerta, quam vanas & futiles conjecturas proponere. Quod si integra superesset illa Leonis *Notitia*, nec extrema sui parte fuisset mutilata, in qua unicuique Metropoli attributa Diceceses recensebantur, Germaniae situm facile cognosceremus. Atque haec haecenus.

V. Origenes in Iulianae Bibliotheca tamdiu videtur delituisse quoad vixit Maximinus. Is demum ad Aquileiam per militarem tumultum cum filio perit, anno imperij tertio: